

ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ (ПО 16)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 «Соціальні та поведінкові науки»</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна/(денна)/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кредити ECTS (150 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>іспит / модульна контрольна робота, індивідуальне семестрове завдання у формі курсової роботи, календарні контролю</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=0b391840-5d8d-4a3f-8929-bde0576067d5</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: д.е.н., проф., Гречко Алла Володимирівна, 0683575588, e-mail: alla_grechko@uke.net Семінарські заняття: д.е.н., професор, Гречко Алла Володимирівна, 0683575588, e-mail: alla_grechko@uke.net</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/NjUxMzk3NjMwOTQ5?cjc=vceov2y</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Економіка розвитку» забезпечує оволодіння методологією дослідження особливостей діяльності підприємств різної форми власності з **метою** виявлення закономірностей їх розвитку у конкретних умовах сьогодення, а також впливу процесів розвитку національної та світової економічної системи на діяльність суб'єктів господарювання. «Економіка розвитку» є підґрунтям для подальшого поглибленого дослідження різних аспектів організації роботи підприємства. Дана дисципліна дає змогу розглянути механізм роботи підприємства в багатьох аспектах, аналізувати ефективність роботи та перспективи розвитку підприємства та приймати економічно обґрунтовані рішення, щодо вдосконалення різних аспектів діяльності суб'єктів господарювання. **Предметом дисципліни** є кількісні та якісні складові різних процесів, що відбуваються на підприємстві, а також кількісне вираження закономірностей їх формування, розвитку, взаємозв'язку в сучасних умовах. Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду **компетентностей**:

ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9 Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12 Навички міжособистісної взаємодії.

СК1 Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2 Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4 Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5 Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

*Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні **програмні результати навчання:***

ПРН11 Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН14 Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН16 Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН18 Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. «Економіка підприємства», «Національна економіка».

Постреквізити. «Бухгалтерський облік», «Економіка праці та соціально-трудова відносини», «Управління витратами».

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ.

1. *Тема 1.1.* Вартість інвестиційного капіталу. Оптимізація структури інвестиційного капіталу з метою ефективного розвитку підприємства.

2. *Тема 1.2.* Бюджетування інвестиційних проектів.

Тема 1.3. Фінансові інвестиції.

Тема 1.4. Аналіз боргового фінансування фінансових інвестицій.

Розділ II. ОПЕРАЦІЇ З ОБЛІГАЦІЯМИ ТА ОЩАДНИМИ СЕРТИФІКАТАМИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ.

Тема 2.1. Аналіз вартості та оцінювання ефективності з облігаціями та ощадними сертифікатами.

Розділ III. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.

Тема 3.1. Планування розвитку підприємства на основі збалансованої системи показників.

Розділ IV. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Тема 4.1. Розвиток інноваційного підприємництва.

Тема 4.2. Соціальні інновації.

Розділ V. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 5.1. Стратегії розвитку підприємств. Стратегічне управління. Методи та інструменти формування ефективної стратегії.

Тема 5.2. Фінансова стабільність підприємства.

Розділ VI. ТНК ТА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Тема 6.1. Розвиток національної економічної системи.

Тема 6.2. Транснаціональні корпорації.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Закон України «Про акціонерні товариства». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 01.01.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 01.01.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.
3. Закон України «Про господарські товариства». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 31.03.2023 року. URL :www.rada.gov.ua.
4. Закон України «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 01.01.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 10.10.2022 року. URL :www.rada.gov.ua.
6. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Відомості Верховної Ради України: – К.: редакція від 16.10.2020 року. – URL : www.rada.gov.ua.
7. Закон України «Про захист економічної конкуренції». Відомості Верховної Ради України: – К.: редакція від 01.01.2024 року. URL : www.rada.gov.ua.
8. Закон України «Про режим іноземного інвестування». Відомості Верховної Ради України: – К.: редакція від 17.08.2022 року. URL : www.rada.gov.ua.
9. Закон України «Про ціни і ціноутворення». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 09.06.2022 року. URL :www.rada.gov.ua.
10. Господарський кодекс України. Відомості Верховної Ради України: – К.: редакція від 01.01.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.
11. Кодекс законів про працю України. Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 24.12.2023 року. URL :www.rada.gov.ua.
12. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 01.03.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.
13. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України: – К.: редакція від 30.01.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.

Додаткова література:

14. Національні Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (зі змінами та доповненнями). - К.: редакція від 03.01.2024 року. URL :www.rada.gov.ua.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», (зі змінами та доповненнями). - К.: редакція від 29.07.2022 року. URL :www.rada.gov.ua.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» (зі змінами та доповненнями). - К.: редакція від 01.01.2023 року. URL :www.rada.gov.ua.
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» (зі змінами та доповненнями). - К.: редакція від 03.11.2020 року. URL :www.rada.gov.ua.
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» (зі змінами та доповненнями). - К.: редакція від 03.11.2020 року. URL :www.rada.gov.ua.
19. Економіка підприємства: рекомендації до вивчення дисципліни «Економіка підприємства», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства», «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка» та спеціальності 075 «Маркетинг», спеціалізації «Промисловий маркетинг» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 137 с. – URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/22757>
20. Економіка підприємства: розрахункова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В.– Електронні текстові дані.

- Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 57 с. – URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45961/1/Ekonomika_RR.pdf
21. Економіка і організація виробництва [Електронний ресурс] : практикум для студентів технічних спеціальностей / С. М. Савченко, А. Д. Кухарук, Н. Ю. Тимошенко ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 93 с. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/46962>
22. Barannik, Lilia Borysivna. Challenges and prospects for the development of a new economy at global, national, and regional levels : collective monograph / L.B. Barannik, O.M. Vakulchuk, O.V. Kovalenko, L.V. Lysiak [et 6 alia]. – Lviv ; Toruń : Liha-Pres, 2020. – 181 с.
Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000616609&local_base=KPI01
23. Predicting the Impact of Digital Assets on Socioeconomic Development of an Enterprise : methodical Manual / A.A. Kud, M.A. Mashchenko, I.S. Pypenko, I.V. Soboleva ; Ministry of Education and Science of Ukraine, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics. – Kharkiv : KRPOCH, 2020. – 67 с.
Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000630353&local_base=KPI01
24. Блонська, В. І. Економіка підприємства: теорія і практикум : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів галузі знань "Економіка та підприємництва" / В.І. Блонська [та 8 інших] ; за редакцією Н.Г. Міценко, О.І. Яценко ; Укоопспілка. – Львів : Видавництво "Магнолія 2006", 2019. – 688 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000606731&local_base=KPI01
25. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навчальний посібник / З.-М. В. Задорожний, І.В. Мельничук, І.Я. Омецінська, В.Я. Фаріон ; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 219 с.
Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000616617&local_base=KPI01
26. Захарченко, Віталій Іванович. Економіка підприємства. Теорія : навчальний посібник / В.І. Захарченко, М.М. Меркулов, О.В. Балахонова ; Міністерство освіти і науки України, Одеський національний політехнічний університет імені І. Мечникова, Одеський національний політехнічний університет, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – Львів : Видавництво "Магнолія 2006", 2021. – 322 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000635141&local_base=KPI01
27. Зибарева, О. В. Формування механізму мережевої економіки на підприємствах : монографія / О.В. Зибарева, І.П. Кравчук ; Міністерство освіти і науки України, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Чернівці : Технодрук, 2020. – 274 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000634262&local_base=KPI01
28. Інтегрована корпоративна звітність : навчальний посібник / Р.О. Костирко, Л.А. Костирко, О.Е. Лубенченко, Е.В. Чернодубова ; Міністерство освіти і науки України, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Северодонецьк : Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2020. – 304 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000634437&local_base=KPI01
29. Кліпкова, Оксана Ігорівна. Управлінський аспект економіки підприємства : навчальний посібник у схемах і таблицях / О.І. Кліпкова, А.І. Якимів, Н.І. Козьмук, І.В. Жеребило, Н.З. Шегинська ; Університет банківської справи, Науково-дослідний центр ТОВ "Айкю холдинг". – Львів : Растр-7, 2020. – 207 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000635830&local_base=KPI01
30. Ковтун, Олег Іванович. Стратегія підприємства : підручник / О.І. Ковтун. – Львів : Новий Світ-2000, 2020. – 426 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000618314&local_base=KPI01
31. Криворучко, Оксана Миколаївна. Процесно-орієнтоване управління підприємством: гармонізація на основі якості / О.М. Криворучко. – Харків : О.В. Бровін, 2020. – 178 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000629152&local_base=KPI01
32. Кудь, Олександр Олександрович. Прогнозування впливу цифрових активів на соціально-економічний розвиток підприємства : методичний посібник / А.А. Кудь, М.А. Мащенко, І.С. Пипенко, І.В. Соболева ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Харків : ХОГОКЗ, 2020. – 75 с. Замовити в Бібліотеці КПІ. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000629020&local_base=KPI01

Навчальний контент

5.Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, семінарські заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу з розв'язання практичних задач, які викладається на лекціях та пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою на семінарському занятті передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд проблемних питань, які супроводжуються поясненнями викладача. Потім здобувачі вищої освіти отримують індивідуальні завдання. На наступному занятті здобувачі вищої освіти мають можливість отримати від викладача відповіді на питання, що виникли при виконанні завдань, і здати їх. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань використовуються загальнодоступні інтернет-ресурси, статистичні дані, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережових комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН11 Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	Лекції, семінарські заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді курсової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: практичні заняття, модульну контрольну роботу.
ПРН14 Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий.	Підсумковий контроль – іспит.
ПРН16 Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	
ПРН18 Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 36 годин семінарських занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	СЗ	СП		
Розділ 1. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ						

1-2	3. <i>Тема 1.1.</i> Вартість інвестиційного капіталу. Оптимізація структури інвестиційного капіталу з метою ефективного розвитку підприємства.	4	4	4	Л: Вартість капіталу від залучених боргових ресурсів. Вартість кредиту. Вартість капіталу залученого від емісії акцій. Вартість капіталу сформованого за рахунок чистого прибутку. Ефект фінансового важеля. Оцінка оптимальної структури капіталу інвестиційного проекту, що сприятиме розвитку підприємства (2, 2). СЗ: Визначення вартості капіталу від залучених боргових ресурсів. Розрахунок вартості кредиту. Визначення вартості капіталу залученого від емісії акцій. Визначення вартості капіталу сформованого за рахунок чистого прибутку. Шляхи оптимізації структури капіталу необхідного для його ефективного розвитку (2, 2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
3-4	4. <i>Тема 1.2.</i> Бюджетування інвестиційних проектів.	4	4	4	Л: Вихідна інформація для складання капітального бюджету. Процес бюджетування. Формування бюджету інвестиційного проекту (2, 2). СЗ: Складання бюджету інвестиційного проекту (2, 2).	Н: аналітичні завдання, робота в малих групах дискусія. О: індивідуальне, опитування
5-6	<i>Тема 1.3.</i> Фінансові інвестиції. 5.	4	4	4	Л: Види та групи цінних паперів. Вартість різних видів цінних паперів. Основні важелі ефективного формування і реалізації фінансових інвестицій (2, 2). СЗ: Визначення вартості різних видів цінних паперів як джерел залучення коштів для реалізації інвестиційних проектів (2, 2).	Н: аналітичні завдання, робота в малих групах дискусія. О: індивідуальне, опитування
7-8	<i>Тема 1.4.</i> Аналіз боргового фінансування фінансових інвестицій.	4	4	4	Л: Способи погашення кредиту на інвестиційні цілі. Терміни погашення інвестиційного кредиту. Розрахунки за договорами фінансового лізингу (2, 2). СЗ: Розрахунок розміру кредитних зобов'язань, що використовуються на інвестиційні цілі. Визначення термінів погашення інвестиційного кредиту. Розрахунки за договорами фінансового лізингу (2, 2).	Н: аналітичні завдання, робота в малих групах дискусія. О: індивідуальне, опитування
Розділ II. ОПЕРАЦІЇ З ОБЛІГАЦІЯМИ ТА ОЩАДНИМИ СЕРТИФІКАТАМИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ						
9-10	<i>Тема 2.1.</i> Аналіз вартості та оцінювання ефективності зобов'язань з облігаціями та ощадними сертифікатами.	4	4	4	Л: Види облігацій а їх вартість. Чинники впливу на поточну вартість облігацій. Вартість ощадного сертифікату (2, 2). СЗ: Визначення вартості облігацій та ощадних сертифікатів (2, 2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
Розділ III. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА						

11	Тема 3.1. Планування розвитку підприємства на основі збалансованої системи показників.	2	2	4	Л: Фінансова складова збалансованої системи показників. Клієнтська складова збалансованої системи показників. Внутрішньо фірмові бізнес-процеси. Складова навчання і розвитку (2). СЗ: Оцінка реального підприємства на основі збалансованої системи показників, а саме за його фінансовою, клієнтською складовими, внутрішньо фірмовими бізнес-процесами, складовими навчання і розвитку (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
Розділ IV. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ						
12	Тема 4.1. Розвиток інноваційного підприємництва.	2	2	4	Л: Сутність, об'єкти і суб'єкти, види інноваційного підприємництва. Особливості заснування інноваційних видів бізнесу, форми інноваційного підприємництва. Формування капіталу інноваційного підприємства. Практики інноваційного підприємництва в Україні та закордоном (2). СЗ: Розробка канви бізнес-моделі інноваційного підприємництва, пошук ідей для інноваційного проекту, презентації інноваційного проекту (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
13	Тема 4.2. Соціальні інновації.	2	2	4	Л: Сутність, об'єкти і суб'єкти, види соціальних інновацій. Підприємництво і соціальні інновації. Практики соціальних інновацій в Україні та закордоном (2). СЗ: Дослідження найбільш вдалих вітчизняних і світових практик в сфері соціальних інновацій (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
Розділ V. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФІНАНSOVA СТАБІЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА						
14-15	Тема 5.1. Стратегії розвитку підприємств. Стратегічне управління. Методи та інструменти формування ефективної стратегії.	4	2	4	Л: Види стратегій підприємства. Етапи вибору стратегії підприємства. Стратегічне управління та його вплив на перспективу розвитку підприємства. Інструменти стратегічного аналізу (2, 2). СЗ: Стратегічне управління та його вплив на перспективу розвитку підприємства. Розробка стратегії розвитку для функціонуючого підприємства (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
16	Тема 5.2. Фінансова стабільність підприємства.	2	2	4	Л: Теоретичні засади фінансової стабільності підприємств. Діагностика фінансової стабільності (2). СЗ: Діагностика фінансової стабільності на підприємстві (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
Розділ VI. ТНК ТА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ						

17	Тема 6.1. Розвиток національної економічної системи.	2	2	2	Л: Сучасна модель розвитку економіки України. Імплементация в Україні кращих практик стимулювання бізнесу (2). СЗ: Оцінка тенденцій розвитку країни в цілому чи окремого елемента національної економіки на основі дослідження міжнародних рейтингів та їх складових. Аналіз проблеми економічного зростання в Україні. Дослідження статистичних даних для підтвердження інформації щодо проблемних аспектів розвитку національної економічної системи (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
18	Тема 6.2. Транснаціональні корпорації.	2	2	2	Л: Сутність, специфіка діяльності ТНК. ТНК у міжнародних рейтингах. Показники оцінки транснаціоналізації корпорацій (2). СЗ: Характеристика та історія формування ТНК, що посідає передові позиції в міжнародних рейтингах (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
	Модульна робота (МКР)		2	4	Передбачає відповіді на теоретичні питання та розв'язання задач	
	Іспит			30	Підготовка до іспиту	
Всього		36	36	78		

Примітка: Л – лекції, СЗ – семінарське заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. 6.Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, модульної контрольної роботи написання КР. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 78 год. Для студентів освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства» індивідуальні завдання передбачені у вигляді курсової роботи (КР). Завдання для курсової роботи наводяться в окремих методичних рекомендаціях, що розроблені у відповідності до чинного законодавства України та відображають особливості роботи вітчизняних підприємств, мають професійну приналежність та носять практичний характер.

Тиждень навчання	Тема	Завдання	Обсяг годин
Розділ I. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ			
1-2	7. Тема 1.1. Вартість інвестиційного капіталу. Оптимізація структури інвестиційного капіталу з метою ефективного розвитку підприємства.	Підготовка до семінарського заняття	4
3 - 4	8. Тема 1.2. Бюджетування інвестиційних проєктів.	Підготовка до семінарського заняття	4
5 - 6	Тема 1.3. Фінансові інвестиції.	Підготовка до семінарського заняття	4
7 - 8	Тема 1.4. Аналіз боргового фінансування фінансових інвестицій.	Підготовка до семінарського заняття	4
Розділ II. ОПЕРАЦІЇ З ОБЛІГАЦІЯМИ ТА ОЩАДНИМИ СЕРТИФІКАТАМИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ			
9 -10	Тема 2.1. Аналіз вартості та оцінювання ефективності з облігаціями та ощадними сертифікатами.	Підготовка до семінарського заняття	4

Розділ III. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА			
11	Тема 3.1. Планування розвитку підприємства на основі збалансованої системи показників.	Підготовка до семінарського заняття	4
Розділ IV. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ			
12	Тема 4.1. Розвиток інноваційного підприємництва.	Підготовка до семінарського заняття	4
13	Тема 4.2. Соціальні інновації.	Підготовка до практичного заняття	4
Розділ V. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА			
14-15	Тема 5.1. Стратегії розвитку підприємств. Стратегічне управління. Методи та інструменти формування ефективної стратегії.	Підготовка до семінарського заняття	4
16	Тема 5.2. Фінансова стабільність підприємства.	Підготовка до семінарського заняття	4
Розділ VI. ТНК ТА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ			
17	Тема 6.1. Розвиток національної економічної системи.	Підготовка до семінарського заняття	2
18	Тема 6.2. Транснаціональні корпорації.	Підготовка до семінарського заняття	2
	Курсова робота	Виконання та оформлення курсової роботи	-
	МКР	Підготовка до МКР	4
	іспит	Підготовка до іспиту	30
Всього			78

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій та семінарських занять є вільним, бали за присутність на лекціях та семінарських заняттях не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та виконання індивідуальних завдань на семінарських заняттях. Тому пропуск лекцій та семінарських занять не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг. На заняттях здобувачу вищої освіти дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусії та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали здобувач вищої освіти також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Пропущені контрольні заходи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), здобувачу вищої освіти надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, здобувач вищої освіти, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання екзамену в основну сесію. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Пошаудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів, з них 50 балів складає стартовий рейтинг (RC) та 50 балів – екзамен (RE). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60 % від його рейтингового балу. Стартовий рейтинг (протягом семестру) здобувача складається з балів, які він отримує за: виконання та захист комп'ютерних практикумів (18 практикумів); виконання модульної контрольної роботи (МКР); тестування; виконання розрахункової роботи (РР).

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль (max 50 балів)

Види контролю: тестування, захист комп'ютерних практикумів, МКР, РР.

1. Робота на семінарських заняттях (max 24 балів).

Семінарські заняття оцінюються в 1,5 бали кожний за такими критеріями:

- за якісне виконання без помилок та захист на занятті – 1,5 бали;
- за якісне виконання, але з недоліками, та захист на занятті – 1 бал;
- за несвоєчасну здачу або здачу без захисту на занятті, але при умові якісного виконання без помилок – 1 бал.

2. Виконання домашніх завдань (max 16 балів).

1– виконання домашнього завдання або здача класної роботи без участі в роботі на парі:

- правильно виконане завдання – 1 балів;
- виконане завдання на 60 % – 0,5 балів;
- невиконане завдання – 0 балів.

8.2. Модульна контрольна робота (max 10 балів).

Модульна контрольна робота оцінюється в 10 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 9..10 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 7..8 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 5..6 балів;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0..5 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень – умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 5,5 балів, виконано не менше, ніж 40 % з обсягу комп'ютерних практикумів;

14 тиждень - умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 11 балів. Складено модульну контрольну роботу, виконано не менше ніж 80 % з обсягу комп'ютерних практикумів.

8.3. Семестровий контроль (екзамен) (max 50 балів)

Умовою допуску до екзамену є отримання не менше 20 балів, причому обов'язковим критерієм є здача розрахункової роботи не менше, ніж на 6 балів.

Екзаменаційний білет містить три завдання, які оцінюються у 50 балів: 2 теоретичних питання (15 балів) та 1 практичне завдання (по 20 балів).

Критерії оцінювання теоретичного питання:

– «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 14..15 балів;

– «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 11..12 балів;

– «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 9..10 балів;

– «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..8 балів.

Критерії оцінювання задачі:

– «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 18..20 балів;

– «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 15..17 балів;

– «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 12..13 балів;

– «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..11 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Примітка. За рішенням кафедри для окремих освітніх компонентів, для яких семестровий контроль передбачений у формі екзамену, у разі, якщо заходи поточного контролю дозволяють однозначно визначити рівень набуття передбачених навчальною програмою компетентностей, допускається виставлення підсумкової оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку семестрових оцінок у підсумкову оцінку «автоматом» за 100-бальною шкалою, але у цьому разі обов'язковим залишається виконання здобувачем умов допуску до екзамену. Переведення балів здійснюється за формулою (з округленням результату до найближчого цілого):

$$R=60+40R_i-RDRC-RD$$

де R – оцінка за 100-бальною шкалою;

R_i – сума балів, набраних здобувачем протягом семестру;

RC – максимальна сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру;

RD – допускний бал до екзамену.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$$R = RC + RE = 50 + 50 = 100 \text{ балів.}$$

Максимальна сума балів стартового рейтингу дорівнює 50:

$$RC = 24 + 16 + 10 = 50 \text{ балів.}$$

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів (R)	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску (менше 40 балів)	Не допущено

9.Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, для підготовки до семестрового контролю:

1. Вартість капіталу від залучених боргових ресурсів.
2. Вартість кредиту.
3. Вартість капіталу залученого від емісії акцій.
4. Вартість капіталу сформованого за рахунок чистого прибутку.
5. Ефект фінансового важеля. Оцінка оптимальної структури капіталу інвестиційного проекту.
6. Процес бюджетування. Формування бюджету інвестиційного проекту.
7. Види та групи цінних паперів. Вартість різних видів цінних паперів.
8. Основні важелі ефективного формування і реалізації фінансових інвестицій.
9. Способи погашення кредиту на інвестиційні цілі.
10. Терміни погашення інвестиційного кредиту. Розрахунки за договорами фінансового лізингу.
11. Види облигацій а їх вартість. Чинники впливу на поточну вартість облигацій. Вартість ощадного сертифікату.
12. Фінансова складова збалансованої системи показників. Клієнтська складова збалансованої системи показників. Внутрішньо фірмові бізнес-процеси. Складова навчання і розвитку.
13. Інноваційне підприємництво. Сутність, об'єкти і суб'єкти, види інноваційного підприємництва.
14. Особливості заснування інноваційних видів бізнесу, форми інноваційного підприємництва.
15. Формування капіталу інноваційного підприємства. Практики інноваційного підприємництва в Україні та закордоном.
16. Соціальні інновації. Сутність, об'єкти і суб'єкти, види соціальних інновацій.
17. Підприємництво і соціальні інновації. Практики соціальних інновацій в Україні та закордоном.
18. Види стратегій підприємства. Етапи вибору стратегії підприємства.
19. Стратегічне управління та його вплив на перспективу розвитку підприємства.
20. Етапи вибору стратегії підприємства. Стратегічне управління та його вплив на перспективу розвитку підприємства.
21. Теоретичні засади фінансової стабільності підприємств. Діагностика фінансової стабільності.
22. Методи та інструменти формування ефективної стратегії.
23. Розвиток національної економічної системи. Показники, що характеризують рівень розвитку національної економічної системи.
24. Транснаціональні корпорації. Сутність, специфіка діяльності ТНК. ТНК у міжнародних рейтингах. Показники оцінки транснаціоналізації корпорацій.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри економіки і підприємництва, д.е.н., проф., А.В. Гречко

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06. 2024)

Погоджено Методичною радою факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024)